

GŁOS JAROSŁAWSKI

Dwutygodnik polityczno-ekonomiczno-społeczny.

Wychodzi

1. i 15. każdego miesiąca.

Przedpłata wynosi:

Kwartalnie	— 70 ct., z przesyłką	— 76 ct.
Półrocznie	1.40 "	1.52 "
Rocznie	2.80 "	3.04 "
Nr. pojedyń.	— 12 "	— 14 "

Biuro Redakcyi ulica Zielona L. 196.

Rękopisów Redakcyi nie zwraca, listów zaś nieopłaconych nie przyjmuje.

Biuro Administracyi i Expedycyi w kamienicy p. J. L. Wisłockiego pod Nr. kouskr. 91, 92 ul. Grodzka.

KALENDARZ od 16. do 31. Października 16. Poniedziałek Gawła Ap. 17. Wtorek Lucyny. 18. Środa Łukasza Ew. 19. Czwartek Piotra z Alkantary. 20. Piątek Felician. 21. Sobota Urszuli M. P. 22. Niedziela Korduli. 23. Poniedziałek Jana Kapistrana. 24. Wtorek Rafała Archanioła. 25. Środa Jana Kantego. 26. Czwartek Ewarysta. 27. Piątek Sabiny M. 28. Sobota Szymona i Judy. 29. Niedziela Narcyza. 30. Poniedziałek Klaudjusza. 31. Wtorek Wolfganga B.

Wspierajmy przemysł krajowy! Pamiętajmy o oświacie ludowej!

Jarosław, 11. Października.

Pomimo ognistych mów X. Stojałowskiego i wyborczej agitacyi wybrany został posłem ks. Leon Pastor 243ma głosami na 416 głosujących.

Związek stronnictwa chłopskiego przysłał na dzień wyborów do Jarosławia swoich delegatów, którym widocznie nie przebieg wyborów, lecz ich wynik się nie podobał, wskutek czego wnieśli olbrzymi protest, żaląc się na rozmaite nieprawidłowości, których wcale nie było. —

Charakterystycznym jest to, że niektórzy włościanie oddając swe głosy na Antoniego Sobienia, kandydata postawionego przez związek stronnictwa, przyznawali niewłaściwość swego wyboru, twierdzili jednak, że na razie idzie im tylko o to, aby koniecznie włościanin został posłem do parlamentu z kurii niniejszej posiadłości, czyli innymi słowy tylko o zmanifestowanie siły i żywotności swego stronnictwa. —

Że na razie związek ten nie zdołał przeorsować swego kandydata, to po części przypisać należy niefortunnemu wyborowi osobistości na mandat poselski a po części X. Stojałowskiemu, który w przemówieniach swoich na wiecu włościańskim tak daleko się posunął, że swych zwolenników sam otrzeźwił z pierwszego wrażenia. —

— Bądź co bądź przyznać jednak potrzeba, że obudził się prąd nowy i to taki, z którym się liczyć na przyszłość wypada, gdyż prędzej czy później zawsze stronnictwo włościańskie zajmie kiedyś stanowisko tak silne, że go nie wzruszyć ani zachwiać nie zdoła, co jest zresztą bardzo łatwe do przewidzenia. —

Gdyby to stronnictwo stało na gruncie narodowym polskim a w dążeniach swoich nie było skrajnem, możnaby przyznając mu rację bytu, ze spokojem wyczekiwać przyszłości: gdy jednak ono na sztandarze swoim wypisało zasady kosmopolityczne i postawiło sobie za cel podniesienie stanu włościańskiego przez zwalczanie wszystkiego co nie jest chłopskiem — wypadłoby nad przyszłością się zastanowić i wcześniej dopóki zły zbyt głęboko się nie zakorzeniło, dopóki szerokich mas ludności włościańskiej nie objęło — pomyśleć nad środkami w celu skierowania jego dążeń na właściwe drogi!

Rzecz jasna, że jak długo stronnictwo to pozostanie pod wpływem ludzi, siejących niezgodę w łonie narodu, głoszących fałszywe i przewrotne teorie w słowie i piśmie, tak długo też będzie dla naszego społeczeństwa niebezpiecznem, a każda walka przeciw niemu podjęta nie doprowadziłaby do żadnego celu, lecz przeciwnie, mogłaby sytuację pogorszyć a tem samem dać możność apostołom waśni do przeprowadzenia swego dzieła, które jest zgubnem dla narodu. —

Aby działanie szkodliwych jednostek przełane już na cały związek stronnictwa włościańskiego sparaliżować, byłoby rzeczą wskazaną, aby stronnictwo to zostało podporządkowane pod wpływ ludzi dobrej woli, którzyby naznaczyli mu cel właściwy i sprowadzili je na właściwe tory. —

Dałoby się to osiągnąć bez zbyt wielkich trudności, gdyby wszelkie warstwy naszego społeczeństwa zechciały do związku przystąpić i nad jego dodatnim rozwojem pracować, usuwając po mału wszystko to, co jest szkodliwe i naszym narodowym interesom przeciwnie. —

Do jakiego stopnia szkodliwy wpływ wywiera na ciemne masy włościan — związek, posługujący się działalnością X. Stojałowskiego, poznać można z tych baśni, które po wiecu włościańskim na tle przemówień księdza Stojałowskiego osnuto i jakie dziś pomiędzy ludem krążą.

Niezdrowe ziarno, usty kapłana rzucone tem łatwiej się przyjęło i wydało już owoce. Opowiadają sobie włościanie tutejszych okolic o podjętych przez szlachtę staraniach w celu przywrócenia pańszczyzny, opowiadają także, że panowie, nie mogąc bez własnej armii tak ważnego dzieła dokonać założyli towarzystwo *Sokoła*, którego zadaniem będzie, odnowienie chłopskiej niewoli.

Tego rodzaju baśnie mogą się nam wydawać śmiesznymi; dla ludu ale mają one niepoślednie znaczenie, tem więcej, że łatwowierność

Tomek grabarz

NOWELA

przez H. Zaleskiego.

Już późną jesienią, tuż tuż przed adwentem ożenił się Tomek z Marynką. Bardzo się kochali od lat kilku, a starzy Marynki rodzice niecałkiem byli Tomkowi radzi, dlatego tylko, że był ubogim i ani kęska własnej nie miał ziemi, ani własnej strzechy nad głową. Od najmłodszej młodości Tomek po dworach służywał, ale jakoś z zasługi nie sobie złożyć nie zdołał — a ojciec i matka Marynki chcieli za zięcia takiego, coby miał stosowne gospodarstwo do majątku ich córki. Martwiła się tem Marynka, martwił się i Tomek i nie wiedzieć, jakby to było z tem ich małżeństwem, gdyby się w tę sprawę był nie wdał sam jegomość. Gdy Tomek poszedł do niego o radę a opowiedział swoje strapienia, ksiądz staruszek, który go dobrze wyrozumiał, sam z rodzicami pogadał Marynki — i pod koniec jesieni w ostatnią przed adwentem niedzielę związał

stną rękę szczęśliwych nowożeńców. Była na ich weselu wieś cała, bo rodzice panny młodej byli bogaci, ni jadła, ni napitku nie żalowali a sprawiali już cztery wesela, bo cztery córki mieli zamężne i znani byli z gościnności i dostatku. Na wesele oprócz sielskich gospodarzy i gospodyń, oprócz młodzieży co na tany się zbiegła, przyszedł i ksiądz pleban i organista i jeszcze jakieś panisko nieznajome, co w przejeździe zasłyszawszy muzykę, zatrzymał się przed domem rozpatrywał się i rozpytywał, aż nareszcie zaproszony w gościnę, wszedł do chaty i za stołem zasiadł obok jegomości. —

Ten panisko obcy romawił z ludźmi, z gospodarzami starszymi i młodszymi, a wiele ciekawych wieści im poznośli; coś mówił takiego, że go nie wszyscy wyrozumieć mogli, ale wszyscy przeculi, że się na wielkim świecie jakaś bieda gotuje, i że kto żywa rękę ma zdrowe powinienby zabrać się do kołby, chociaż to już jesień była tak późna. — Jakoś ze wszystkich, co tam byli na tem weselu, najlepiej prócz księdza a może i organisty wyróżniał to gadanie pan młody, oczy mu się zaiskrzyły i lica zapłonęły w sercu się obudziła chętka do kosy — wdychał a w duszy jakieś myśli ważył, dumał, a na obcego raz wraz spozierał.

Ten przybysz zabawił z godzinę a może i trochę dłużej, a kiedy dziękując za gościnę z domu się wydał i wsiadał na wózek, Tomek za nim pospieszył, niby to z grzeczności odprowadził go przed wrota, ale tam jak zaczęli obaj ze sobą rozmawiać półgłosem i szeptać całkiem po cichu tak i druga godzina ubiegła.

Jeli się już w chacie ludziska oglądać za Tomkiem, gdy on z rozmowy tej powrócił niewzruszony, ale co spojrzał na swoją miłą małżonkę to i smutek znać było w jego rozpromienionych oczach i taniec mu nie szedł ochoczo i smętne jakieś śpiewał przed muzyką piosenki. —

Przez trzy dni trwało to wesele, bawili się, tańczyli i śpiewali aż wieś cała chodziła. Po trzech dniach już się nikt z gości nie pokazał a Tomek i Marynka w nowej chacie, którą przy swoim ogrodzie ojciec im wybudował, rozpoczęli nowe gospodarstwo.

Niedługo im było tego szczęścia — niedługo. Z tydzień żyli ze sobą, a Tomek co dzień był czegoś smutniejszy i smutniejszy, tak jakby mu żal było utraconej na zawsze wolności, aż się i Marynka zaczęła jego smutkami markocić, dopypywała o ich przyczynę, ale Tomek milczał uparcie. —

(C. d. n.)

w parze z brakiem oświaty i z ciemnotą — daje im przystęp do przekonania każdego prawie wieśniaka.

Powiedział X. Stojałowski na wiecu włościańskim: „broń się bo ci chcą wydrzeć wolność, którą ci Bóg dał, broń się jeżeli nie chcesz jadać czarnego chleba i jałowych ziemniaków, jeżeli nie chcesz być poniewierany. Jakże inaczej mógł sobie nasz wieśniak wytłumaczyć te puste frazesy o obronie zagrożonych praw, jak nie w ten sposób, że szlachta pragnie na nowo pęta niewoli pańszczyzny mu narzucić.

Słowa pełne przewrotności uzupełnione bujną fantazyą wiejskich polityków, ukształtowały się w bajkę, która ma głębsze swoje znaczenie, a w każdym razie za objaw pocieszający uważaną być nie może.

W tej bajce przypisują włościanie towarzystwu Sokoła cel taki, że ono dla ludu nigdy chyba popularnem się nie stanie, jeżeli samo przeciwko błędnemu mniemaniu nie wystąpi i nie wyjaśni pomiędzy włościanami celu swojego istnienia. —

Przegląd polityczny.

W chwili, kiedy artykuł obecny oddajemy do druku, nie weszły jeszcze na porządek dzienny obrad parlamentu wyjątkowe rozporządzenia dla Czech; spodziewać się jednak należy, że w najbliższych dniach to nastąpi. Łatwo da się przewidzieć, że ten ustęp sesji parlamentarnej należeć będzie do najwięcej interesujących; ale jakie stanowisko zajmie wobec rządu Koło polskie — tego dotąd przewidzieć nie można, chociaż krążą wieści, że w imieniu koła zaciągnął już jego prezes stanowcze w obec rządu zobowiązania.

Gdyby w rzeczywistości było to prawdą, gdyby Koło polskie i w tym wypadku przyjęło dla rządu zobowiązania i to w chwili, kiedy jeszcze nie miało sposobności rzeczy należyte rozważyć i zadecydować, to przyznać trzeba, że stanęłoby ono w rażącej sprzeczności z intencjami tej części narodu, którą reprezentuje. —

Polacy nie mogą pochylać moskalofilijskich dążeń młodoczechów; ale też będą sami wyznawcami zasad konstytucyjnych, w najszerszym tego słowa znaczeniu, nie mogą także być zwolennikami środków wyjątkowych, jakie nadspodziewanie do Czech zastosowano i tylko wtedy mogliby rząd popierać, gdyby same te wyjątkowe rozporządzenia należałyby umotywowano, gdyby wykazano konieczność ich użycia.

Jeżeli jednak wobec parlamentu rząd posługiwać się zechce temi samymi motywami, które dotąd urzędowe i półurzędowe przytaczały organa, natenczas, idąc zgodnie z intencjami reprezentowanego narodu, powinno Koło polskie zająć wobec rządu stanowisko opozycyjne.

Nieustająca komisya dla ustawy karnej powzięła uchwałę na wniosek profesora Dra Leona hr. Pinińskiego, ograniczającą jawność rozpraw karnych. Trybunał sądowy w myśl tej uchwały, może wykluczyć jawność rozprawy, a przy rozprawach, które prawdopodobnie trwać będą dłużej aniżeli jeden dzień także zabronić ogłaszania w dziennikach sprawozdań.

Zapomniał wnioskodawca o tem, że opinia publiczna ma i powinna mieć prawo kontrolowania wymiaru sprawiedliwości, że prasa zastrzeżoną ma swobodę, której niepowinno się jej odejmować ani ścieśniać.

Dziwić się tylko można niezmiernie p. Pinińskiemu, że zdobył się na wniosek tak wsteczny, który nazwać można szyderstwem z nauki i wiedzy prawniczej, dziwić się potrzeba tem więcej, że p. Piniński jest Polakiem, którego historia własnego narodu powinna była pouczyć, co to są tajne sądy i tajne wyroki, niemniej także wypada wyrazić podziw komisji dla ustawy karnej, że zdobyła się na uchwałę, która w wysokim stopniu obraża interes społeczne i zmierza do ograniczenia swobód obywatelskich.

Minister skarbu dr. Steinbach przedłożył izbie poselskiej budżet na rok 1894. Preliminowane wydatki państwowe wynoszą 618,694.237 ztr. a dochody 619,105.779 zł. okazuje się więc nadwyżka w sumie 411.542 ztr. Dając wyjaśnienia o szczegółach budżetu

zaznaczył minister, że w budżet ten wprowadził *mniejszą* kwotę podatku gruntowego co izba z zadowoleniem przyjęła do wiadomości. O zakupie złota mówiąc, oświadczył, że dotąd puszczonego obiegu renty złotej za 100 milionów ztr. co się równa 224½ milionów koron.

Prezydent rady ministrów Hr. Taffe wśród żywej zainteresowania izby przedłożył projekt, odnoszący się do uzupełnienia względnie zmiany ustawy wyborczej i oświadcza, że rząd, przekonany o niemożności odroczenia reformy wyborczej, sam przyjął na siebie inicjatywę w tej ważnej kwestyi. Projekt, opierając się na zasadach obowiązujących ustaw konstytucyjnych, zawiera przeprowadzenie myśli, że każdemu, kto wykonuje obowiązki obywatelskie w sposób przepisany ustawą, należy się udział w życiu publicznym przez prawo głosowania. Według zapatrywnia rządu ograniczenia dopuszczalne są tylko o tyle, o ile są nieuniknione ze względu na interes państwa. Z powodu wielkiej doniosłości i nagłości przedłożenia, prezydent rady ministrów żąda aby bezpośrednio po załatwieniu wniesionych przedłożeń budżetowych rozpoczęto rozprawy nad projektem reformy wyborczej.

Wniesienie tego projektu zrobiło zadziwiające wrażenie na kołach poselskich.

Korespondencje.

Otrzymujemy następujące pismo:

Szanowna Reoakcyo!

Ponieważ p. Jan Cetnarski, burmistrz Łańcuta pozwoił sobie Nr. 8 „Głosu Jarosławskiego“ w ustępie 6 swego sprostowania wysunąć bez mego zezwolenia moje imię i nazwisko na arenę publiczną i przez zestawienie faktów przypisać mi przyniot, mogący mnie w opinii publicznej poniżyć, przeto niechaj mi wolno będzie publicznie zapytać się p. burmistrza, co go spowodowało do nakreślenia mojego imienia i nazwiska w połączeniu z wyrazem „groził“? Prawdą jest że wówczas, gdy byłem radnym miejskim przez wiele lat, starałem się o wybudowanie studni na rynku, na którym niema wody, i wskutek czego przeszło 100 domów zaspakając musi pragnienie ze studni w odległości około ½ kilometra, i prawdą jest, że ówczesna Zwierzchność gminna nawet wówczas, gdy skarb wojskowy chciał studnię tę własnym kosztem wybudować a od gminy żądał tylko tego, aby ją na przyszłość utrzymywała, na budowę nie zezwoliła.

Fakta te nie są atoli w stanie uprawnić p. burmistrza do przypisania mi zasługi w tem, że obecnie panująca rada budowę studni kosztem gminy uchwaliła, ani też nie mogą go uprawnić do zarzucenia mi, jakoby bawił się w pogroźki, tak iżby moim groźbom uległa aż Rada miejska.

Bo i czemuż takim mógłbym grozić tak, aby cała Rada i p. burmistrz ulegli mojej groźbie?! I cóż zresztą mógłbym ja zrobić p. burmistrzowi. Niechaj sz. czytelnicy osądzą.

Burmistrzostwa go nie pozbawię, bo nawet nie należę do składu rady gminnej, fabryk w mieście po nim nie obejmę, bo nie jestem murarzem, w komisji budowlanej nie mogę mu stawiać trudności, bo do tej komisji prócz p. burmistrza i jego braci, nikt inny nie należy, przywileju oświeślenia miasta, także go nie pozbawię, bo nafty nie sprzedaję, nie urządzę mu konkurencji na dostawę drzewa — bo takowego nie mam ani takowem nie handluję, dochodów z cegielni miejskiej, pobierać nie będę, bo teś jest w niej kontrolorem, rybołówstwa na dołach, cegielniach nie wydzierzawię, bo już ja inna osoba zaarendowała, nie mogę mu też zaszkodzić w komisji kontrolującej roboty we własnym zarządzie gminy wykonane, bo do tej komisji należą sami jego szwagrowie. Z wydziału Rady powiatowej też go nie wysadzę, bo do tej Rady nie należę, prawa sprzedaży soli mu nie odejmę, bo on uzyskał prawo utrzymywania hurtownego składu soli od Wydziału powiatowego, a nie odemnie. Nie pozbawię go renumeracji wypłacanej mu jako członkowi Rady nadz. Towarzystwa zaliczkowego za posiedzenia bo w tej instytucji żadnego głosu niema. Niemogę też kompetować o dochody z komitetu kościelnego, bo do jego składu należy p. burmistrz, a nie pozbawię też jego rodziny urzędu powiatowego inspektora ogniowego z dochodami, gdyż ten urząd dopiero niedawno uzyskał brat p. burmistrza i rezygnować niema potrzeby,

Denuncjacyi bezimiennej do Prokuratora Państwa nie napiszę, jak to miało miejsce 19/11 884, bo do takiego stronnictwa nie należę, nie zaskarżę też p. burmistrza do żandarmeryi o posiadanie floberta jak to było 7 bm. bo z postępowaniem menażeryi się nie solidaryzuję, nie zaskarżę murarzy o budowę kanałów na gościńcach rządowych bez konsensu, bo opłakuję ich mizerną dolę wiecznych czeladników, na życie niczyje nie dybię, bo niema powodu do tej zapalczywości, podpalić p. burmistrza niemogę, bo nad jego głową rozpościera się blacha, a nie żyto — zresztą strażak tylko gasić a nie podpalić umie! — Jeżeli tedy nie mogę nikomu a tem mniej burmistrzowi grozić, dlaczego on publicznie imputuje mi zagrożenie? Jeżeli nie mogę mu nic zrobić, dlaczego on się mnie wraz z Radą miejską tak lęka, że z bojaźni aż studnię buduje? Szanowni czytelnicy raczą ocenić czy p. burmistrz ma powody do wyrażenia się o mnie w ten sposób jak to uczynił w swoim sprostowaniu? Powody, które skłoniły Radę miejską do budowy studni, są mi nieznane, ale pewnie musiały one być innej natury, a nie te, które p. burmistrz naprowadził,

Wszystkie dochody i wszelkie honory miejskie należą do p. burmistrza i jego rodziny, i nikt temu nie przeszkadza, ani się opiera a najmniej ja. Jeżeli p. burmistrzowi brakuje jeszcze tytułu „Naczelnika“ straży ogniowej — i tego jeszcze pragnie, i dlatego publicznie mnie atakuje, to oświadczam że chętnie mu ów honor wraz z wszystkimi dochodami, jakie otrzymuję odstąpię, byle się moją osobą w obec publiczności nie zastaniał i czytelników „Głosu Jarosławskiego“ w błąd co do mej osoby i swojej nie wprowadzał.

Łańcut 27 września 1893.

Antoni Peszko
mieszczanin.

Wiadomości artystyczne i literackie.

Gwiazda, dwutygodnik powieściowy pod redakcją ks. Marceliego Dziurzyńskiego z dniem 1 Października wychodzić zaczął w Krakowie. Pismo to redagowane w duchu katolickim, zaleca się doborową treścią, w skutek czego powinno zyskać poparcie czytającej publiczności.

Kronika.

Wiec ludowy w sprawie Morskiego Oka odbędzie się w Niedzielę 15 bm. w sali ratuszowej o godzinie 3ej po południu.

Ku uczczeniu 70 letniej rocznicy urodzin Kornela Ujejskiego, w sobotę 14 w sali ratuszowej prof. p. Artur Passendorfer będzie miał odczyt o Jeremim.

Pamiętajmy o fundacyi imienia Kościuszki Komitet tej fundacyi nadesłał tutejszemu Magistratowi 10 puszek przeznaczonych na zbieranie składek, które Magistrat wręczył kilku instytucjom i kupcom z oznajmieniem, że wyjęciem z puszek zbieranych datków zajmować się będzie sekretarz tut. magistratu p. Gaberlik.

Donosząc o tem naszym Czytelnikom uważamy za stosowne przypomnieć wzniosły cel fundacyi który tylko przez ofiarność ogółu da się osiągnąć.

Biura sądu cywilnego zostały już w dniu 11 bm. przeniesione do zrestaurowanego budynku przy ulicy 3 Maja, obok realności pp. Weissów.

Śmiałej kradzieży dopuścił się niewysłędzony dotąd sprawca na szkodę skarbu wojskowego, wdarł się on mianowicie przez okno do koszar artylerzystek i zabrał jednemu z żołnierzy całe ubranie mundurowe.

Żołnierze pobili onegdaj na ulicy kontrolora pocztowego p. D... Widocznie w Jarosławiu trwa wieczna wojna w czasie pokoju.

Czy to możliwe? Życie, organ młodzieży wychodzący we Lwowie, zamieściło korespondencję z Jarosławia, w której autor, opisując obchód smutnej rocznicy drugiego rozbioru Polski, żali się na jednego z tutejszych profesorów gimnazjalnych, że zdzierając uczniom żałobne przepaski z ramion, odezwał się do nich słowy: „jeżeli chcecie być Polakami, nie chodźcie do szkoły.“ Nie możemy przypu-

szczać, aby podobne zdanie wypowiedzieć mogła osobistość, powołana do kształcenia młodzieży, a tem więc wydaje nam się to nieprawdopodobnem, że w państwie austriackiem, opartem na zasadach konstytucyjnych, jednakże wszystkim narodowościom przyznano prawa i młodzieży nawet polskiej pozwolono bez żadnych ograniczeń korzystać z nauk w publicznych zakładach. Mamy nadzieję, że prawdę wyświeci ten sam pan, do którego odnosiła się na wstępie wspomniana a dotychczas niezaprzeczona korespondencya.

Tamowanie przejścia na chodnikach jest w Jarosławiu rzeczą dozwoloną. Robotnicy noszą belki i paki po trotuarach, wodziarze potracają przechodniów konewkami i oblewają wodą a stojkowi na to zupełnie nie zwracają uwagi, owszem jednemu panu żałacemu się na to, że go wodą oblano — dał stojkowi wyjaśnienie: „że każdemu wolno chodzić.“ Nie pisząc się na zdanie tego dygnitarza, prosimy Świetny Magistrat, aby niedogodność tę usunąć zechciał.

Od wydziału Sokoła otrzymujemy następujące pismo: Podczas urzędzonego staraniem Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ obchodu 100 letniej rocznicy rozbioru Polski zebrano na fundusz Towarzystwa szkoły ludowej: na odczynie 23 września 34 złr. 50 ct., na nabożeństwie 24 września 34 złr. 90 ct. Razem 69 złr. 40 ct. — Wydatki: Za druki zaproszeń i plakat drukarnia H. Bohussa w rachunku 12 złr. 50 ct. opuściła 4% zapłacono tylko 7 złr. 50 ct., porto zaproszeń 1 złr. 50 ct., kursor (po 1 kr. od zaproszenia) 53 kr., telegram do Lwowskiego komitetu obchodu tejsamej rocznicy 69 kr., za rozlepienie afiszów p. Krzyżanowski 66 ct. odesłano Towarzystwu szkoły ludowej za pośrednictwem Nowej Reformy 58 złr. 32 ct. porto tej posyłki 20 ct. — Razem 69 złr. 40 ct.

Najdawniejszą gazetę na świecie wydawali Rzymianie na 168 lat przed Narodzeniem Jezusa Chrystusa. Tytuł jej: „Acta populi romani diurna.“ O ile wnioskować można z jednego zachowanego po tej porze numeru, treść gazety niewiele różniła się od tego rodzaju dzisiejszych wydawnictw. W dziale wiadomości miejscowych np. czytamy: 22 marca konsul Livinus pełnił dziś swe obowiązki. Po południu srożyła się wielka burza. W pobliżu pagórka Weli piorun uderzył w dąb i strzaskał go. W szynku „pod niedźwiedziem“, w pobliżu góry Janusa, wydarzyła się bójka Szynkarz ciężko raniony. Tytanius nałożył karę na rzeźników za sprzedaż ludności mięsa nierewidowanego przez władzę. Wekslarz Ausydjusz, właściciel sklepu „pod tarczą Cymbów“, uciekł z miasta ze znacznymi sumami pieniędzy. Goniono go i złapano. Pretor Fontejos zwrócił niezwłocznie pieniądze, odebrane mu, prawym właścicielom. Na przewoźcy rozbójników, Dentifonus, aresztowanym przez legata Neawata, dziś wykonano egzekucję przez rozpięcie na krzyżu. Do Ostrji przybyła dziś flota kartagińska. Zmieniwszy nazwiska osób, te same wiadomości możnaby od biedy umieścić w każdym dzienniku.

Ułani i artylerzyści nosząc owies i siano dla koni, przechodzą po dwóch przez wązkie chodniki, roztrącając ludzi a przed kilku dniami zdarzył się wypadek, że jeduej z pań zerwał żołnierz wiązką siana kapelusza z głowy.

Miejscowa konenda, pod której adresem zamieszczamy tę notatkę, zechce może stosownie wydać zarządzenie, aby żołnierze, idący w szeregu lub z koszami, ze sianem, z owsem itp. szli środkiem ulicy a nie trotuarami.

Towarzystwo teatru amatorskiego dziś w Niedzielę 15go w Sali hotelu Victorya odegra komedję Björnsona w przekładzie Walewskiego p. t. Nowożeńcy i komedję w jednym akcie Zygmunta Przybylskiego p. t. Gałązka Jaśminu.

Gorliwość nie na miejscu. Jeden z policyantów w ulicy Grodzkiej usuwając pakę ze świecami przywiezioną do handlu p. S. rzucił nią w ten sposób, że uderzył syna p. S. w nogę i rozdarł mu obówie, nie szcędząc przy tem słów obelżywych.

Br. Popper, właściciel wielkich tartaków parowych w Dolinie, zgłosił pawilon własny na powszechnej wystawie krajowej. Pawilon ten pomieści wyroby przemysłu leśnego wraz z okazami surowemi. Po między innemi zobaczyć tu mamy pień limby niezwykłych już dziś w Karpatach rozmiarów.

Głośna w kraju i zagranicą firma Cegielskiego w Poznaniu przyjmie udział wystawie r. 1894. Okazy fabryki tej zajmą 240 metrów kwadratowych przestrzeni a znaczna część ich utrzymywaną będzie w ruchu przy pomocy motorów własnych. Taż firma wystawi też kompletne urządzenie mleczarni z centrifużą luńską przerabiającą w ciągu godziny 800 litrów mleka pędzone lokomobilą o sile 6 koni.

Fabryka maszyn Bredta w Ottynie oświadczyła gotowość dostarczenia dyrekcji powszechnej wystawy krajowej trzech kotłów parowych około 60 metrów kwadratowych powierzchni o sile 40—45 koni.

Towarzystwo opieki zdrowia w Krakowie wygotowało na przyszłoroczną wystawę krajową kwestjonariusz w sprawie żywienia się ludu w Galicji oraz tablice przedstawiające graficznie żywienie się włościan naszych.

Pałac przemysłowy na placu wystawy jest już w całości pod dachem. Ze szczytu kopuły przedstawiającej się imponująco powiewają od soboty chorągwie o barwach narodowych.

Nowy plan sytuacyjny powszechnej wystawy krajowej, odbity w 10.000 egzemplarzach, opuścił już prasy litograficzne i znajduje się w kancelaryi wystawy do nabycia.

Międzynarodowy kongres wiertniczy obradujący w tych dniach w Cieplicach, który uchwalił odbyć najbliższe swoje zebranie we Lwowie w czasie powszechnej wystawy krajowej powołał na przewodniczącego przyszłego a ósmego z kolei zjazdu posła Szczepanowskiego na jego zastępcę zaś p. Syroczyńskiego inżyniera Wydziału Krajowego.

Gmina m. Lwowa przystąpiła do budowy własnego pawilonu na placu wystawowym; pawilon ten zajmie przestrzeni 303 metrów kwadratowych.

Spółka wyrobu cegieł we Lwowie zgłosiła oddzielny pawilon na przyszłorocznej wystawie krajowej.

Znana firma fotograficzna Trzemeskiego wykonała szereg zdjęć z placu wystawy lwowskiej. Jestto malownicze nader album dające w przybliżeniu pojęcie o rozmiarach terenu i charakterystyk budowli przyszłorocznego turnieju narodowego.

Rękodzielnicy lwowscy, jak to niejednokrotnie już zaznaczaliśmy, wzięli sprawę powszechnej wystawy krajowej do serca. Z licznych stron dochodzą nas wieści o czynionych przez nich wielkich do czerwcowego turnieja przygotowaniach, przed sobą zaś mamy nowy dowód życzliwości kół tych dla doniosłego tyle przedsięwzięcia. Oto za staraniem Izby rękodzielniczej zdołano uzyskać na fundusz nakładowy wystawy sumę zł. 1775. Złożyły mianowicie korporacje: krawiecka 250 zł., rzeźnicka 250 zł., introligatorska 100 zł., blacharska 100 zł., zegarmistrzowska 50 zł., fryzjerska 100 zł., złotnicza 25 zł., rymarska i tapicerska 250 zł., murarska i ciesielska 250 zł., malarska 100 zł., cukiernicza 50 zł., stolarska 250 zł., Równocześnie zaś prezydium Izby rękodzielniczej zawiadomiło dycezyję wystawy o wyborze specjalnego komitetu dla celów wystawowych.

Praca około działu etnograficznego na powszechnej wystawie krajowej szybko postępują. Podróż referenta działu tego prof. Szuchiewicza po Galicji wschodniej dała niespodziewane dobre rezultaty; dziś już kolekoja zdjęć fotograficznych i okazów przedstawia się zajmująco. Prof. Szuchiewicz nadmienia iż wszędzie a zwłaszcza wśród ducowieństwa gr. kat. spotkał się z żywym poparciem swej misji. Wkrótce będziemy mogli zdać sprawę z takiejże wycieczki p. Przybysławskiego po Galicji zachodniej

O naszej wystawie spotykamy się z coraz częstszymi wzmiankami w wydawnictwach specjalnych i dziennikach zagranicznych. Reise und Verkehrs Zeitung podaje obszerne i dokładne wiadomości ogólne, miesięczniki zaś paryskie La photographie i Le photo-courrier pierwszy z nich pod dyrekcją rodaka naszego p. Niewęgdowskiego zamieszczają w językach francuskim i polskim program szczególny dzieła fotograficznego wystawy. Pośrednikiem pomiędzy wystawami polskimi z francji a dyrekcją jest bardzo czynny delegat generalny komitetu p. Rayski w Paryżu

NADESLANE.

Za tę rubrykę redakcyja nie odpowiada.

Bronisław Osostowicz

lekarz weterynaryjny

mieszka przy

ul. Trzeciego Maja l. 38. 7-24

WYKAZ

wpływów pieniężnych na cele Wystawy krajowej.

Lista VII.

Imię i nazwisko	Subwencje i wypłaty na fundusz zakładowy	Subskrypcje na fundusz gwarancyjny
Z listy I. do IV.	67310	18185
Abrahamowicz Dawid	—	300
Dr. Asnyk Adam	—	250
hr. Badeni Stanisław z Rranic	250	250
Baczewski J. A.	100	—
hr. Borkowski Jerzy	250	500
br. Branicki Adolf	—	250
Blumenfeld Henryk	—	250
Dr. Boroński Lesław	—	250
Breuer Jan	—	250
Brykczyński Mieczysław	250	—
Izba handlowa w Brodach	—	250
Rada powiatowa w Brodach	250	—
Odział Tow. gosp. w Brodach	50	—
Biechoński Wojciech	—	250
Benve Anastazy	—	100
Magistrat w Bochni	50	—
Rada powiatowa w Bóbrce	250	—
„ „ w Białej	50	—
„ „ w Brzeżanach	250	—
Magistrat w Belzie	100	—
br. Brückman Ludwik	200	—

C. d. n.

Bielidło i pudr

psują do tego stopnia skórę, że już w krótkim czasie przykre następstwa spostrzegać się dają — ażeby temu zapobiedz powinna każda pani używać jedynie tylko **mydła balsamiczno-bzowego z perfumeryi Equitable** a bardzo prędko przekona się, że takowe jest niezbędnem do otrzymania pięknej i delikatnej pici.

Cena za sztukę 35 ct.

Do nabycia w aptekach

J. L. Wisłockiego i J. Rohma.

Mydło smołowo-siarkowe

wyrobu perfumeryi „Equitable“

przewyższa w działaniu wszelkie dotychczas znane preparaty tegoż nazwiska.

Cena za sztukę 35 ct.

Do nabycia w aptekach

J. L. Wisłockiego i J. Rohma.

Mydło familijne

z perfumeryi Union w Berlinie nader miłe, i dla przyjemnej woni jest polecenia godne

1. pakiet (6 sztuk) 40 ct.

otrzymać można u J. L. Wisłockiego i J. Rohma

Każda matka

że czyni jeżeli do mycia swych kochanych dziełek inne mydła używa jak **Waselinowo Cremowe**, mydło z perfumeryi Union w Berlinie które okazało się niezbędnem do usunięcia ostrej lub pękającej skóry

pakiet (3 sztuk) 40 ct.

otrzymać można u J. L. Wisłockiego i J. Rohma

SARG'A

środek do czyszczenia zębów

KALODONT

poleca

Apteka L. Wisłockiego

w Jarosławiu.

Pierwsza Galicyjska Spółka Importu węgla kamiennego we Lwowie

utrzymuje na składzie w Jarosławiu

koks, węgiel kamienny i drzewo opa-
łowe w najlepszej jakości po cenach
umiarkowanych.

Bliższa wiadomość
w aptece Ludwika Grzymały Wisłockiego.

JULIAN STRZELECKI Magazyn jubilerski

we Lwowie, Rynek L. 45

poleca wszelkie wyroby ze srebra, złota
i drogich kamieni,

mianowicie: brosze, kółczyki, bransolety,
pierścionki, guziki, spinki, agrafy, zastawy
stołowe srebrne, tace, cukierniczki, sztuce,
noże, łyżki i widelce; tudzież serwisy
herbaciowe i kawowe z pierwszorzędných
fabryk zagranicznych.

Magazyn ten, od pół wieku z rzetelności i sumiennosci
swej znany, poleca też

własną pracownię

wszelkich naprawek i reperacyj
wykonuje także wszelkie do użytku ko-
ścielnego potrzebne przedmioty, jako to:
monstrancje, kielichy i t. p. podług naj-
nowszych rysunków, używane zaś odzłaca
i odsrebrza po cenach miernych.

Posiada również jedyną w Galicyi Repre-
zentacyę wyrobów Christoffa z Paryża słynnych
sreber chińskich
po cenach fabrycznych.

W domu ulica Lubelska l. 23
jest duży meblowany pokój do wynajęcia,
może być z całym utrzymaniem.

Ceny zniżone o 15%, Towarzystwo powroźnicze w Radymnie

Stowarzyszenie zarejestrowane z poręką ograniczoną i subwen-
cjonowane przez Wysoki Wydział kraj. we Lwowie

poleca swoje wyroby powroźnicze i sieciarskie

tudzież pasy do maszyn, liny kafarowe i promowa, gurtę do wybijania wózków, chodniki na korytarze itp.

Wszelkie wyroby ozdobne jako to: nakrycia salonowe na stół,
franki do okien, siatki do łózek dziecięcych, torebki myśliwskie
hamaki, sieci do polowania, sieci na konie od much i śniegu itp.
wykonywane bywają starannie na osobne zamówienia.

Towarzystwo posiada swe składy komisowe: we Lwowie; Centralny Bazar
krajowy; w Przemyślu Bazar im. Zybkiewicza; w Stanisławowie Bazar towarz., han-
dlowego; w Łańcucie Towarzystwo produkcyjne i handlowe; w Dębicy Towarzystwo
handlowe; w Tarnowie handel p. Antoniego Świdarskiego

— Cenniki gratis i franco. —

8--24

Ks. Leon Pastor.

Dyrekcja:

Marceli Świechowski.

Wszelkie Kalendarze na rok 1894.

są do nabycia

w księgarni H. Bohussa.

Za kilka dni opuści prasę

„JAROSŁAWIANIN“

Kalendarz na rok 1894.

Nakładem drukarni H. Bohussa.

Franciszek Zawada

w Jarosławiu

w domu własnym przy ulicy 3 Maja utrzymuje pra-
cownię stolarską, skład trumien metalowych imitacyj-
nych, dębowych, sosnowych, i wszelkiego rodzaju po
cenach umiarkowanych. 24

ANTONI TUMIDAJSKI

w Jarosławiu ulica Grodzka

Filja ulica Hetmańska

poleca

W I N A

węgierskie, austrijackie, francuskie,
włoskie, Burgundzkie Szampańskie.

Miód do picia

słodki i korzenny

Wszelkie przybory myśliwskie

Winogrona co dzień świeże

z VÖSLAU

JABŁKA i GRUSZKI TYROLSKIE.

WYBÓR SZCZOTEK i MASA DO PODŁÓG.

ZACHERLIN NA WSZELKIE OWADY

Władysław Zmudziński

w Jarosławiu

poleca Pracownię i skład wszelkiego rodzaju
powozików i wózków węgierskich elegancko
i dokładnie odrobionych, po cenach najniższych
z rzetelną gwarancją.

Wszelkie zamówienia i reperacje skutecznie sumien-
nie w jak najkrótszym czasie. 24

MATTONIEGO

GISSHÜBLER

najczystsza
woda mineralna

SZCZAWA-ALKALICZNA

napój stołowy orzeźwiający
skuteczna bardzo przy chorobach gardła, katarach
żołądka i pęcherza.

Henryk Mattoni, Karlsbad i Wiedeń.

zwracamy uwagę na powyższą pieczęć, wypalo-
ną na korku jakoteż na czerwonej etykietie
z orłem, co chroni przed częstym fałszowaniem

GISSHÜBLERskiej wody Mattoniego.